

Nieuwsbrief 17 - juni 2004

Beste Niños donateur,

Zoals altijd kunnen we zeggen dat het goed gaat in Peru. We zijn volop aan het bouwen aan twee nieuwe kinderrestaurants. In november moeten ze helemaal klaar zijn. De meisjesgezinnen doen het hartstikke goed. We merken veel verbetering in de sfeer en ook, niet onbelangrijk, komen bijna alle meiden met goede studieresultaten thuis. Ons oudste kind, de bejaarde Niña Laura, die in Calle Fierro woont, is weer helemaal bij en is tegen alle voorspellingen en verwachtingen in, het zonnetje in huis geworden. We hebben de huiswerk- en sportprogramma's voor de kinderen in de Niños-restaurants flink uitgebreid. Regel is wel dat je je huiswerk moet komen maken als je een ontbijtje wilt hebben. Gevolg is dat we vanaf 8.30 uur 's ochtends tot 6 uur 's avond vol zitten, dat onze juffen bijna een zenuwzinking hebben gekregen, maar dat na een beetje herorganiseren er meer gestudeerd wordt dan ooit. De nieuwste ontwikkeling op sportgebied is zwemmen. Een enorm succes.

Maar, niet alles gaat fantastisch. Vooral ons eigen gezin scoort slecht.

Hoewel ons gezin uiteindelijk maar een klein onderdeel van het hele project vormt, raakt het ons natuurlijk extra. We zijn al bijna acht jaar een familie, althans dat proberen we.

Ondanks alle negatieve ervaringen zien we natuurlijk ook dat er weer heel veel goeds tot stand is gebracht. Naast de gelukkig steeds stabielere lijkende steun die we van maandelijkse donateurs zoals u krijgen, waren er ook meerdere giften. Er is een salsafeest georganiseerd waarvan de opbrengst voor ons was, er waren diverse feestvarkens die pensioneerden, trouwden of een ander feest te vieren hadden en geen cadeaus hebben ontvangen, maar in plaats daarvan ons royaal steunden. Een familie heeft een jaar lang van alles en nog wat voor ons georganiseerd en kwam het geld zelf brengen, een school heeft zich uit de naad gewerkt om ook een flinke bijdrage te kunnen leveren. En we zijn zelf feestvarken. Niños won, in competitie met andere projecten, de donatie die gegeven wordt vanwege de uitreiking van de Gouden Pollepel in Den Haag. Juist nu we aan het bouwen zijn, zijn die giften belangrijk. Onze investeringen zijn fors maar zijn nodig om de komende vele, vele jaren onze vele, vele kinderen te kunnen helpen.

Lees snel verder, er is weer veel te vertellen. Bedankt voor al uw steun. En als u niet al geweest bent wensen we u nog veel plezierige vakantiedagen toe.

Jolanda van den Berg en Titus BovenBerg

Pubers, maar dan wel een graadje erger

Alle ouders die zoals wij pubers hebben opgevoed zullen heel wat in dit verhaal herkennen.

Pubers moeten hun plek in de wereld vinden. Dus rebelleren ze. Ze kijken hoever ze kunnen gaan om zo spelenderwijs hun krachten te meten. Alles wat een beetje georganiseerd is zoals school, huiswerk, afwasbeurten, op tijd komen, met twee woorden spreken of gewoon goedemorgen-goedemiddag zeggen als je binnenkomt, je vuile kleren zelf in een mand doen of jezelf zo nu en dan onder de douche begeven en meer van die dagelijkse onzin, is niet alleen vreselijk stom en oer vervelend maar ook een aantasting van de fundamentele vrijheid en menselijke waardigheid waar een puber, in zijn ogen althans, als geen ander recht op heeft.

Wij hadden de afgelopen jaren niet 1 of 2 maar 5 min of meer gelijk op puberende zonen in huis. Naast orde, tucht en reinheidsprikelen, hadden we ook te maken met het vinden van de juiste hoeveelheid toe te laten sex, drugs en rock & roll. U kunt er van op aan dat we heel wat energie, geduld en begrip hebben opgebracht om de 5 grootsten de afgelopen jaren in toom te houden, zonder ze te veel te belemmeren in hun puberale ontwikkeling.

Wij waren, we geven het toe, zelf ook geen lieverdjes. De meeste uitspattingen konden we dus begrijpen en steeds weer als er toch een botsing was geweest praatten we, legden we uit wat anders zou moeten, gaven we welverdiende straffen en hoopten we op verbetering.

Eigenlijk waren de afgelopen twee jaren met onze oudste jongens een voortdurende strijd.

Als de ene weer even zijn goede kant probeerde te laten zien, loste de volgende hem wel weer af met geklier of erger.

Onze kinderen zijn niet alleen volbloed of aankomend pubers. Ze hebben bijna stuk voor stuk een traumatische kindertijd achter de rug. De een erger dan de ander, maar geen van allen is zomaar voor de lol bij ons komen leven. De meeste van onze kinderen zijn echt diep beschadigd, op een paar uitzonderingen na. De beschadigden weten eigenlijk niet echt wie ze zijn en waar ze bij horen, zijn fysiek en psychisch misbruikt. In de wandelgangen worden kinderen met een dergelijke achtergrond 'bodeloos' genoemd. En soms lijkt het daar wel op. Wat je er ook in stopt, het lijkt wel of de opvoeding geen bodem raakt.

Wel is er oppervlakkige gedragsverbetering maar het gaat niet echt zo diep als zou moeten. Ook blijkt dat veel kinderen met een vroege verwaarlozing heel veel moeite hebben zich echt, vanuit hun gevoel, te binden of een gezond geweten te ontwikkelen. Dat maakt het op zich geen slechte kinderen, maar ze hebben daarmee wel een ernstige sociale handicap

die ze makkelijk doet besluiten alles wat ze hebben overboord te gooien. Eigenlijk geloven ze nooit dat iemand echt van ze houdt of dat ze echt ergens bij kunnen horen. Niet al onze jongens hebben deze tic. Degenen die wel zo'n bodemloze mentaliteit meedragen zijn nu niet bepaald een gezond voorbeeld voor de anderen en infecteren ze makkelijk met negatief gedrag. Als ze puber worden, vergroot alles alleen nog maar uit.

We hebben dus lang heel veel geduld en begrip getoond, terwijl we zeker niet makkelijk waren in accepteren van fout gedrag. Maar op den duur ging het puberale gedrag van onze jongens echt uit de hand lopen. Beter gezegd: het ging veel verder dan gepuber, en zelfs veel verder dan gedrag van pubers met een moeilijke achtergrond. Op den duur waren we met bijna niets anders bezig dan straffen uitdelen en eindeloze corrigerende preken houden. Steeds vaker haalden de jongens hun schouders erover op. Of speelden tegenover ons berouwvolle spijtoptanten om nog geen vijf minuten later er met elkaar om te lachen.

Ze deden simpelweg wat ze wilden en namen de straffen en gesprekken op de koop toe.

De jongens dekten elkaars overtredingen af door eindeloos over alles te liegen, ze gedroegen zich strategisch net goed genoeg om de situatie net niet helemaal uit de hand te laten lopen. En wij raakten ook een beetje uitgestraft. Je kunt iemand geen jaar huisarrest geven bijvoorbeeld.

Er ontstond een sfeer van de oudere broers tegen ons. Ondanks de vele individuele en groepstherapieën die we als laatste hoop in de strijd hadden gooid werd het gezinsleven steeds meer een farce. Er was geen echt gevoel van band. Vooral de jongste kinderen leden eronder, maar werden ook negatief aangestoken door het gedrag en het bijna continue liegen van de groten, die, duidelijk zichtbaar voor de kleinsten, vanwege hun eensgezinde complotstrategie steeds vaker wegkwamen met van alles en nog wat.

De bom barstte toen wij langer in Nederland waren dan we hadden voorzien. Titus' moeder was terminaal ziek en we wilden zo lang als het kon bij haar zijn. De jongens konden zich tijdens onze afwezigheid (Vicky onze huiswerkjuf speelde vervangende ouder terwijl wij weg waren) helemaal niet meer beheersen en we besloten dat het niet langer kon. Nog voor de begrafenis van Titus' moeder hebben we voor de meest onhandelbaren een plek buitenshuis gezocht. Moises, Alan en Santos gingen bij twee Peruaanse families wonen. Ons idee was dat een andere, meer gecontroleerde en meer Peruaanse omgeving ze wellicht weer wat op een ander spoor zou brengen. Ze bleven gewoon naar school gaan en mochten elke zondag thuis komen. Niet veel anders dan studenten op kamers in Nederland maar dan met een controle-

rende hospita. Ramon en Celso waren wat positiever geweest in hun gedrag, maar waren ook oud en hopelijk wijs genoeg om zelfstandig te gaan wonen. Voor hen huurden we een kamer en regelden we eten, etc. Met alle jongens maakten we de afspraak dat dit een nieuwe start zou zijn, dat als ze zich volwassen zouden gedragen en aan de afspraken zouden houden, alle steun door zou blijven gaan. In principe geen straf dus, maar een beroep op hun verantwoordelijkheidsgevoel.

Heel even ging het goed. De nieuwe omgeving leek ze wakker geschud te hebben en we hoorden veel goede berichten. Drie maanden later was de situatie volkomen anders.

Twee waren al snel gewoon doorgegaan met het negeren van de meest simpele huisregels en besloten op een dag, vol bravoure, dat ze beter hun gevangenis, zoals ze het zelf noemden, konden verlaten en dat ze voor zichzelf zouden gaan zorgen. Twee anderen lieten het op allerlei manieren afweten en lieten zich van hun meest zwakke kant zien.

'Het is jullie schuld' kregen we te horen toen we ze erop aanspraken. 'Jullie hebben het ons zo gemakkelijk gemaakt en ons zoveel gegeven dat we niet meer in staat zijn voor onszelf te zorgen'.

Zo'n gedachtegang zou om te lachen zijn als het niet zo ernstig echt bedoeld werd en past in de complexiteit van meer destructief gedrag. Denken dat iedereen altijd schuldig is aan je eigen situatie behalve jijzelf, zal niemand veel verder helpen in zijn leven.

Tja, daar staan we dan. Ruim zeven jaar hebben we ons gezin alle energie gegeven.

We zijn wel zeker niet de meest perfecte ouders, we hadden het wellicht anders moeten doen, maar we weten zeker dat we gegeven hebben wat we hadden. Gek genoeg is Demetrio, die alweer ruim drie jaar niet meer thuis woont, maar wel zijn kamer, eten, studie, etc. door ons betaald krijgt, bijna de enige die wat van zijn leven probeert te maken. Samen met Ramon die als bijna de enige van de broers zijn middelbare school afgemaakt heeft en her en der met wisselend succes baantjes aanneemt en zo langzaam een bestaan opbouwt.

De andere 4 zijn ver weggezakt. Twee werden tot onze verbijstering al snel gezocht door de Politie. Stelen en agressie op straat. Een van de jongens is helemaal zoek. We vrezen het ergste. De andere wordt regelmatig gesignaleerd, al dan niet nuchter of bedelend. Een derde zou naar de jungle zijn gegaan om daar als houthakker te werken. Maar dat zal meer een goudzoekersfantasierhaal zijn. Houthakkers worden volgens de verhalen hier binnen een werkseizoen miljonair. De 4de ligt gewoon dagen en nachten in zijn bed en laat alles gewoon maar schieten. Hij heeft zijn middelbare school, met nog een laatste maand voor de boeg, laten schieten. Waarschijnlijk woont hij inmiddels weer bij zijn moeder.

Geen beste score. Het kan zijn dat alles ooit weer ten goede keert. Demetrio laat zien dat een periode van wild-west die we met hem ook meemaakten gevolgd kan worden door een tijdperk met wat meer beheersing en wijsheid. En gelukkig hebben we Ramon, die er vast en zeker wel komt. Voorlopig zijn we flink gedesillusioneerd, maar ook kwaad over zoveel slap en ongegeneerd schaamteloos rotgedrag. We hebben nog net niet het gevoel, dat we alles voor niks hebben gedaan, maar het scheelt niet veel.

Wat het in ieder geval tot gevolg heeft, is dat we heel goed na zijn gaan denken over wat we met de 6 jongens die nog bij ons wonen aan moeten. In potentie zitten daar een paar net zo moeilijke en misschien even onbeheersbare gevallen bij als bij de oudste 6. We merken ook dat er tijden zijn dat dezelfde sfeer van leugens en mooi weer spelen terwijl je toch uitspookt waar je zin in hebt, opduikt. Misschien moeten we sneller beslissen dat een aantal van hen (3 zijn ook alweer bijna 18) ook in een ander gezin gaan wonen, maar dan wel als echte positieve 2de fase van hun opvoeding, voordat de boel uit de hand loopt.

We weten het nog niet en twijfelen flink. We praten er met iedereen over die ons wellicht raad kan geven. In Peru en in Nederland. Maar eerst moeten we even afkoelen en onze wonden likken. We zijn immers ook maar gewoon mensen en het zijn stuk voor stuk wel echt onze kinderen, wat ze ook uitspoken. We hebben het er gewoon maar mee te doen.

De meisjes

Laten we het beter over wat leukers hebben: de meisjes. In beide meisjeshuizen gaat het goed. Ook daar hebben we beginnend pubergedrag en ook daar moeten de ouders af en toe een flinke preek houden maar in grote lijnen gaat het echt goed. Ons 2de meisjeshuis met nu 8 kleine en grote dames had even op proef bezoek van twee nieuwe aspirant dochters. Weer twee gevallen die hard hulp nodig hadden. We hadden besloten ze op te nemen maar na 2 dagen kregen we al licht alarmerende berichten dat de nieuwe meiden volkomen losgeslagen waren. Ze wilden niet luisteren, wisten binnen twee dagen de anderen al op te stoken, bleken te kunnen liegen als de besten en hielden zich voor geen centimeter aan zelfs niet de simpelste huisregels. We hebben het nog een paar dagen aangekeken en de nieuwkomers enkele malen flink toegesproken. Na gezien te hebben dat de twee de potentie hadden de hele familie te ontwrichten, en ook omdat we niet nog een situatie wilden hebben zoals in ons eigen gezin, besloten we om ze definitief niet op te nemen. Een moeilijke beslissing natuurlijk. De twee lastpakken wonen, weer bij hun moeder. Het enige positieve is dat de vader, alcoholist en zeker geen aanwinst voor het gezin, het

huis inmiddels verlaten heeft en bij een andere vrouw is ingetrokken. Wel hebben we de moeder beloofd dat we haar familie in het komende jaar uitgebreid zullen steunen met eten, kleding en schoolgeld voor de twee zusjes. De bedden en dekens die we al voor ze hadden gekocht kregen ze ook mee. Niet altijd kunnen we helpen zoals we dat zouden willen, maar wat we nu doen is in ieder geval iets.

Niña Laura, ons oudste meisje gelukkiger dan ooit

Dat niña Laura nog eens het zonnetje in huis zou worden hadden we echt nooit verwacht.

Ze woont nu al weer bijna 3 jaar bij ons, in haar eigen minidepartementje bij het eerste kinderrestaurant in Calle Fierro. Nog steeds weigert ze een matras of dekens aan te nemen. Nog steeds slaapt ze op een royale stapel karton onder een kleedje dat ze al zo-wat haar hele leven bij zich heeft. Het is nu winter in Cusco en de temperatuur in de nacht daalt tot bijna het vriespunt. Onze Laura blijkt gelukkig winterhard te zijn. Ze klaagt wel een beetje over de kou, maar lijkt er niet extreem onder te lijden. Ze vindt het vervelender dat er 's nachts, onder haar vloer, door al die geesten zo geschreeuwd wordt. Een gekkenhuis hier beneden zegt ze, een pandemonium. Ik doe geen oog dicht vanwege hun gegil en gejack hier beneden, zegt ze. We tonen begrip voor haar ongemak en vragen bezorgd of de geesten er niet uitkomen. Dat durven ze niet, de lafaards, zegt Laura strijdlustig en daarmee is de kous af.

Haar arm, die ze een tijd geleden brak, is nog een beetje krom maar zonder noemenswaardige behandeling gewoon genezen. Ook al een bewijs dat onze Laura geen watje is. Haar leven lang is ze door iedereen achterna gezeten en uitgelachen. Gekke Laura hadden ze op haar deur geschreven toen ze nog op het andere terrein woonde. Ze kon bijna niet anders dan zich scheldend en met stokken slaand tegen iedereen verdedigen. Waardoor iedereen haar alleen nog maar meer voor gek versleet. Er is schaamteloos misbruik van haar werkkraft gemaakt. Zeker tien jaar lang maar waarschijnlijk veel langer heeft ze zonder enige betaling als wasvrouw gewerkt.

Nu ze alweer ruim 2 jaar haar eigen plek heeft, met mensen die haar respecteren en zelfs vriendelijk tegen haar zijn, met dagelijks een warme maaltijd en broodjes met thee als ontbijt en avondeten, een eigen stoel in de zon en een binnenplaats waar nooit soldaten komen, heeft haar blijkbaar inmiddels zoveel goed gedaan dat ze in plaats van gekke Laura nu vooral vrolijke Laura is. Het is natuurlijk fantastisch dat we dat zo relatief gemakkelijk voor haar hebben kunnen doen. Dat we nog niet in staat geweest zijn om die paar geesten onder haar vloer de deur te

wijzen, is een minpuntje, maar dat moet ze dan maar op de koop toe nemen.

Twee nieuwe restaurants

Er is nog weinig van te zien maar we zijn alweer een tijdje bezig om op ons nieuw aangekochte terrein van ruim 700m² 2 nieuwe Niños-kinderrestaurants te bouwen.

Er zijn meer voorbereidende werkzaamheden dan bij de vorige constructies. De grond is slecht dus we moeten diep funderen. Een deel van het terrein loopt bijna verticaal af. Omdat de grond zo slecht is zijn we daar een soort damwand aan het bouwen van ruim 10 meter lang en bijna 7 meter hoog. De vorige eigenaren hadden dat nooit gedaan. Ze lieten de aanzienlijke strook terrein die gevaar liep naar beneden te storten simpelweg onbebouwd. Dat wilden wij niet doen, vandaar dat we al weken werken aan wat vrij vertaald 'vasthoudmuur' heet. Ook moet het hele terrein ommuurd worden om alle burens een beetje buiten onze perken te houden. Veel cement en grote keien dus voordat er ook maar iets van een kinderrestaurant zichtbaar wordt. We rekenen erop dat we in het najaar klaar zijn.

Met de twee nieuwe restaurants verdubbelen we in een keer onze opvangcapaciteit.

In totaal zullen we straks in 4 Niños-kinderrestaurants 500 kinderen opvangen. We zijn er af en toe wel een beetje zenuwachtig over. Het zijn niet alleen de kosten van eten, maar ook het extra personeel dat betaald moet worden. En het gaat niet om zomaar een jaartje maar we zullen tot ver in de toekomst voor onze oude en nieuwe kleintjes moeten zorgen. Maar we durven het aan, omdat het zo noodzakelijk is en ook omdat we ervaren dat we steeds weer kunnen rekenen op de hulp die we nodig hebben.

Tomaten sla en wormen uit eigen tuin

Toen we het terrein waar we nu aan het bouwen zijn net hadden gekocht kwam de buurvrouw aankloppen. Of we niet ook haar terrein wilden kopen. Standaard zeggen we dan nee. Als je een terrein hebt gekocht komen de burens bijna steevast aanzetten met stukken grond die aangeboden worden voor prijzen waarvoor je ook een aardig appartement in Manhattan zou kunnen kopen. Als we uitleggen dat we de prijs een tikkeltje overdreven hoog vinden volgt er altijd een begripvol 'maar er kan altijd wel iets van de prijs af'. De halve vraagprijs blijft vervolgens nog te absurd om over te praten. Toen de buurvrouw onverwacht heel redelijk bleek te zijn met de prijs en zelfs ongevraagd meedeelde dat er eventueel natuurlijk wel wat van de prijs af zou kunnen, zijn we, eerst uit beleefdheid, even gaan kijken.

Voor de bouw van de restaurants hadden we het extra terrein niet nodig. Al jaren hadden we een plan in ons achterhoofd, dat met het bekijken van het ter-

rein weer actueel leek te worden. We vangen onze kinderen op met de bedoeling ze allereerst praktisch te ondersteunen. Ze rammelen van de honger, zitten onder de luizen, vlooien en viezigheid, hebben kapotte tanden en vaak andere kwalen. Dat oplossen heeft prioriteit. Daarnaast hebben we altijd gemeend, dat we iets meer moesten proberen te bereiken, onze kinderen proberen een beter gevoel over zichzelf te geven. Te proberen hun eigenwaarde te vergroten is in onze ogen bijna minstens zo belangrijk. Vandaar dat we huiswerkles geven zodat ze niet altijd de verschoppeling op school zijn, de kinderen proberen te vertellen over vriendschap en bijvoorbeeld dat liegen niet zo best is. We gaan met ze sporten omdat dat een fantastische manier is om ze af en toe te laten uitrazen en te laten zien dat bijvoorbeeld discipline, in de vorm van spelregels, niet alleen maar lastig is maar ook ergens goed voor is. Positieve aandacht krijgen van een huiswerk- of sportleraar is ook een bijzondere ervaring voor veel kinderen.

Zo hadden we het idee dat het de kinderen goed zou doen als ze meer met natuur in aanraking zouden komen. Heel veel kinderen en bijna altijd hun ouders, komen van het hier zo platte, platteland. Nu ze in de stad wonen is alle natuur uit hun omgeving verdwenen. Ons ideaal was ooit een stuk grond buiten de stad te kopen, er een grote schuur op te zetten en de kinderen er regelmatig een aantal uren dieren en planten te laten verzorgen en te laten genieten van het buiten zijn. Dat idee bleek te duur en vooral te gecompliceerd. Maar, met de aanschaf van het terrein van onze buurvrouw, zouden we dat idee ten minste toch een klein beetje kunnen realiseren. We besloten het terrein te kopen en gaan een ouderwets heel bescheiden 'schooltuintjes' project opzetten. Er komen een stuk of 40 kleine tuintjes die de kinderen zelf gaan verzorgen. Lekker op je knieën in de aarde wroeten, sla, worteltjes, bonen en allerlei ander groens zien groeien en er verantwoordelijk voor zijn dat er geen rupsen of luizen of collega-restaurantgangers je tuin leegeten of je planten kapotmaken.

Het wordt vast een succes. In de loop van het volgende jaar hebben we er zeker een flink aantal enthousiaste tuinders bij.

De familie van de huiswerkjuf

Steeds vaker komen we gevallen tegen die zo schrijnend zijn dat we wel iets moeten doen. Of soms zijn het gevallen waarbij we zo betrekkelijk eenvoudig een groot verschil kunnen maken dat we besluiten actie te ondernemen. Onze directe doelstelling is kinderen helpen. Maar als we een hele familie uit het slop kunnen trekken door de ouders werk te geven of door middel van andere hulp, vinden we dat ook de moeite waard. Uiteindelijk is de werkgelegenheid die wij als sinds jaren aan zoveel Peruanen bieden, min-

stens zulke effectieve hulp als de directe opvang van de kinderen zelf.

Vicky is onze huiswerkjuf al jaren helpt ze onze jongens met hun huiswerk - zorgt dat ze bijgespijkerd worden en controleert of alle huiswerk wel echt gedaan wordt. Daarnaast coördineert ze de huiswerklessen van de meisjes en die van de kinderen in de kinderrestaurants. Ze is een van onze medewerkers van het eerste uur en tegelijkertijd een van de medewerkers die bewezen heeft het meest trouw en eerlijk te zijn.

We hadden met Vicky weer eens een van onze wettelijke voortgangsbesprekingen over onze jongens, over hun gedrag op school, over de resultaten van de andere kinderen en nog een berg andere zaken. Na een uurtje zijn we meestal wel uitvergaderd. Deze keer bleef Vicky, tegen haar gewoonte in, een beetje plakken. De koetjes en kalfjes waren al gauw op. Ze zat met iets waarmee ze maar moeilijk voor de draad kon komen. Ik moet jullie iets vertellen, zei ze tenslotte. Het gaat over mijn broer, zei ze. Vicky heeft er drie. Twee zijn behoorlijk goed terechtgekomen. Een is beroepsmilitair en de andere is politieagent. Ze kunnen hun families goed onderhouden. Ook Vicky redt zich prima met haar leraressensalaris. Broer nummer drie is een ander verhaal. Hij heeft altijd wat. Hij heeft gestudeerd voor ingenieur, maar kon door geldgebrek het laatste jaar niet afmaken. Hij heeft een gezin van zes, waaronder 2 volwassen zoons en een kleiner jongetje, Socrates, van bijna 12. Hij en zijn vrouw werken van vroeg tot laat om de familie te onderhouden en om de kinderen te laten studeren. Ze ontszeggen zich bijna alles om vooral de studiekosten op te brengen.

De vader heeft heel af en toe werk als ingenieur, hij maakt tekeningen en rekent bouwprojecten door. Maar, omdat hij geen diploma heeft krijgt hij maar een schijntje betaald. Zijn vrouw werkt hele dagen in een winkel. Elk ander klusje wordt met beide handen aangenomen. Vicky en haar broers doen wat ze kunnen om de familie van hun broer te steunen. De twee oudste zoons zijn voluit aan het knokken om toegelaten te worden op de universiteit. In Cusco is er een relatief klein aantal studieplaatsen beschikbaar. Veel minder dan de helft van het aantal gegadigden kan een plek krijgen. Er zijn talloze universitaire opleidingen, die leerlingen klaarstomen. Dat kost veel geld. Alleen de besten van de besten komen door de toelatingsexamens heen en van hen worden opnieuw slechts de studenten met de beste resultaten definitief geplaatst. De twee zoons willen ingenieria studeren. Ze wilden elk eerst een ander vak doen maar besloten dat, als zij een ingenieursdiploma zouden hebben, ze een bedrijf op zouden kunnen richten waar hun vader in dienst zou kunnen komen en uiteindelijk wel normaal voor zijn werk betaald zou kunnen worden.

Een nobel plan van de twee, zeer vastberaden aankomend ingenieurs. Voor de een halfjaar durende privé-vooropleiding is absoluut geen geld beschikbaar. Dus, hebben de twee broers het zonder begeleiding gedaan. Werkelijk keihard hebben ze geblokt en zelf de testexamens gedaan. Uiteindelijk hebben ze nu een puntenaantal bijeengebuffeld waarmee ze zich bij de beste 10 ingenieursstudenten kunnen scharen. Een uitzonderlijke prestatie. Ze hebben een groot aantal anderen achter zich gelaten door een enorm doorzettingsvermogen te tonen. Echter, de kosten voor de officiële toelatingsexamens zijn met geen mogelijkheid op te brengen. Het gaat om een bedrag waarvoor je in Nederland twee spijkerbroeken koopt. En dat was een van de redenen dat Vicky zo had zitten hikkelen. Of we alsjeblieft iets konden doen, het geld lenen bijvoorbeeld en ze zouden het ooit terug betalen. We zullen erover nadenken zeiden we. Na het verhaal gecontroleerd te hebben besloten we de examenkosten te zullen betalen. Hoe het na de toelating verder gaat zullen we dan wel weer zien. Deze twee doorzetters een stap verder helpen leek ons meer dan verantwoord en een veel betere investering dan twee spijkerbroeken kopen. Het gezin bleek nog een probleem te hebben, dat ze eerst zelf hadden willen oplossen.

Applaus en een worm

Het een na jongste zoontje, Socrates was een normaal kind en ging met plezier naar de kleuterschool. Alleen vertoonde hij af en toe concentratieproblemen en het was wat vreemd dat hij te pas en te onpas in zijn handen zat te klappen.

Toen hij naar de lagere school ging bleef het applaudiseren. Er kwamen aanvallen bij. Soms trilde hij zomaar hevig en schudde dan met zijn hoofd. Het was voor de ouders niet ernstig genoeg om naar een dokter te gaan. Het gedrag was niet echt storend en verdween steeds weer.

De juf van de 1ste klas dacht daar anders over. Socrates wilde niet luisteren en liep continu van zijn plaats. Volgens haar was het gewoon een verwend mannetje, dat alleen maar streken uithaalde om haar te pesten en probeerde haar belachelijk te maken. Hard straffen, nog harder straffen, het kind voor schut zetten, de ouders vermanend toespreken dat ze haar met een brutaal, onopgevoed rotjoch hadden opgescheept, niks hielp.

Ze bond hem vast op zijn stoel, ze deelde rake klappen uit, het was hopeloos.

Ze droeg tenslotte, als laatste poging Socrates op het juiste pad te brengen, de vader op om het kind, ten overstaan van zijn klasgenootjes, een pak ransel te geven. Dat zou Socrates leren. De vader, die ook al maanden en maanden, samen met zijn gezin bezig was geweest om Socrates tot bedaren te brengen, en

ook totaal geen vat op hem kreeg, stemde, teneinde raad, toe.

De juf kreeg haar zin, de vader gaf (vol twijfel en met tranen in zijn ogen, vertelde hij ons later) zijn zoon een pak slaag met de riem, voor de klas. Socrates' enige reactie was een applaus zoals hij nooit tevoren had gegeven. De juf was woester dan ooit. Socrates hoefde niet meer terug te komen op school. Voortaan bleef hij thuis.

Nu vonden de ouders dat het tijd werd naar de dokter te gaan. Op de medische post in de wijk was de diagnose snel gesteld. Epilepsie en verder gewoon psychisch gestoord gedrag waar hij vast wel overheen moest groeien. Socrates kreeg medicijnen die echter zo duur waren dat een groot deel van het gezinsbudget eraan opging. Omdat de pillen meestal echt niet te betalen waren, besloot de familie regelmatig de dosis te halveren of zelfs de medicatie te stoppen. Zonder pillen kwamen de aanvallen direct in alle hevigheid terug.

De halve dosis, die op den duur regel werd, maakte van Socrates een plant die niks anders deed dan een beetje giechelend in de hoek van de kamer zitten. Maar gelukkig bleven de aanvallen bij de halve dosering wel uit. Omdat er toch geen geld was voor meer medicijnen of doktersbezoek, bleef de situatie zo jaren voortduren.

Toen wij de gedrogeerd levende Socrates via Vicky op het spoor kwamen, en het verhaal hoorden, hebben we via een wel deskundige neuroloog een nieuwe, voorlopige diagnose gesteld. Er van uitgaande dat Socrates inderdaad epileptisch was, was al snel duidelijk dat de te lage dosis de oorzaak was van Socrates plantenleven. We hebben een meer dan dubbele hoeveelheid medicijnen gekocht en daarmee de dosis flink opgevoerd. Socrates veranderde op slag. Hij werd niet meteen een normaal kind, maar begon enigszins te praten en kon weer zelf eten en andere simpele handelingen verrichten. Daarna zijn we verder gaan onderzoeken. We maakten een hersenfoto, op advies van een neuroloog uit Lima. Daarop kan je niet zien of iemand epileptisch is. Wat we wel zagen bleek een worm te zijn.

Een eng verhaal dat we al eens eerder hadden gehoord. We geloofden het niet omdat bijna iedereen hier meester is in medische gruwelhistories, maar het bleek echt waar. Socrates had zijn worm opgelopen, zeer waarschijnlijk door geïnfecteerd varkensvlees te eten. Vlees moet gekeurd worden, maar heel vaak gebeurt dat niet. We hoorden later van twee identieke gevallen. De worm zou al jaren in zijn hersens geleefd hebben en daar de nodige schade hebben aangebracht. Socrates heeft nu medicijnen om de worm te bestrijden en het lijkt weer een beetje beter te gaan.

Toch zijn inmiddels hersenfuncties uitgevallen. We zijn nog niet uitonderzocht en weten nog niet of het

de worm, epilepsie, iets anders of een combinatie is waar Socrates aan lijdt. In ieder geval is hij bijna al zijn zo belangrijke jeugd jaren volledig kwijt. Dat kan hij nooit meer inhalen, als hij al weer normaal zal gaan functioneren.

De eerste dokter had natuurlijk veel verder moeten kijken. Er mag natuurlijk geen besmet vlees op de markt komen. Een juffrouw van een lagere school mag natuurlijk nooit zo handelen zoals Socrates' juf gedaan heeft. Zijn vader had beter moeten weten en zich moeten verzetten en eerder medische hulp moeten zoeken. Maar het is gebeurd en zal nog veel en veel vaker gebeuren. Nog veel kinderen en ook volwassenen zullen slachtoffer worden van onzorgvuldige, onzorgzame, slecht opgeleide, arrogante en corrupte zogenaamde professionals, die misschien nog wel gevaarlijker zijn dan een worm in je hoofd

Peruaanse kikkers

Sporten doen we al tijden voluit met de kinderen. In onze eigen sportzaal hebben ze gemiddeld twee keer per week een uurtje rennen, vliegen, veel herrie maken en tussendoor een beetje naar de Proffe (de meester of de juf) luisteren. De kinderen vinden het geweldig en doen spelenderwijs discipline op, leren zich te beheersen en raken al sportend een deel van hun spanning kwijt. In de afgelopen drie maanden lange vakantieperiode hebben we bij wijze van extra, eenmalige activiteit, ons sportprogramma uitgebreid met een excursie naar het zwembad. Een heel gedoe. Alle kinderen de bus in naar de andere kant van de stad. Niemand heeft zwemkleding (die hebben we maar voor ze gekocht, om te voorkomen dat het een onderbroekenparade zou worden). Het zwemmen, althans het met z'n allen als halfdolle kikkers in het zwembad rond spetteren, was echt het succes van het jaar.

De kinderen waren er nog dagen vol van. Normaal gaan ze nooit naar een zwembad. Dat is namelijk veel en veel te duur. De zwembaden in Cusco, er zijn er 3, zijn stuk voor stuk zo smerig en onhygiënisch dat ze in Nederland makkelijk de voorpagina zouden halen.

Het zwembad waar wij naar toegaan is gloednieuw en kan er nog enigszins mee door hoewel je wel goed de dag moet uitkienen waarop je gaat. Het liefst direct na de 1 wekelijkse schoonmaakbeurt.

De kinderen kan het echter geen zier schelen dat je je tenen niet kan zien als je in het zwembad staat. Ze zijn wel smeriger gewend. Vanwege het enorme succes en natuurlijk omdat het voor elk kind, zelfs als je in de bergen woont, zeker niet onbelangrijk is dat je je op z'n minst drijvend kunt houden, hebben we zwemmen permanent op het sportprogramma gezet. Iedereen heeft nu een zwembroek of -pak, compleet met gifgroene badmuts. De juf en de meester doen enorm hun best om van onze rondspartelende kik-

kers, echte zwemmers te maken en dat lukt zowaar. Er zullen nog wel wat Olympische spelen overheen gaan, maar ziet u ooit een Peruaans ex-bergkind met gifgroene badmuts op een startblok staan dan weet u hoe dat daar gekomen is.

Wilberts nieuwe oog

Onze inmiddels 14 jarige Wilbert heeft voordat hij bij ons kwam wonen een zodanige klap gehad (slaan is nog steeds een bijna standaard onderdeel van de opvoeding) dat hij sindsdien wit, blind en pijnlijk opgezwollen oog heeft. Een toevallig in ons hotel logerende arts zag het oog en regelde dat Wilbert in Nederland geopereerd kon worden. Alweer bijna 2 jaar geleden kreeg Wilbert een hoornvliestransplantatie. Het oog was echter zo beschadigd dat het nieuwe hoornvlies is afgestoten. Het oog ging opnieuw ontsteken en zwellen. De situatie was na een jaar zo ernstig dat we opnieuw hulp zijn gaan zoeken. Uiteindelijk bleek er maar 1 oplossing te bestaan. Het oog vervangen door een kunst oog.

Opnieuw zijn we naar Nederland gereisd, opnieuw hebben de artsen van het St. Franciscus ziekenhuis in Roosendaal en het ziekenhuis zelf, alle kosten gedragen. De operatie was zwaar. Wilbert heeft veel pijn gehad en heeft dagen in het ziekenhuis gelegen. Maar het resultaat is fantastisch. Eindelijk hebben we een Wilbert met twee bruine ogen, en eenmaal terug op school was iedereen terecht onder de indruk van Wilberts wonderoog, dat zelfs meedraait met het echte oog. Als je het niet weet, zie je niet dat het een nep-oog is.

Nu we een dik halfjaar verder zijn kunnen we ook zeggen dat Wilbert zelf enorm veranderd is. Veel minder agressief, veel socialer op school en ook in huis. Wilbert heeft een nieuw oog en wij hebben een nieuwe Wilbert. Voor hem en voor ons een groot cadeau.

De Gouden Pollepel

Elk jaar wordt in Den Haag gestreden om de Gouden Pollepel. De Haagse Courant kiest het beste restaurant van Haaglanden en eert de winnaar met een Gouden Pollepel en een gala. Tijdens dat gala wordt tevens een prijs, een behoorlijk geldbedrag, beschikbaar gesteld aan een goed kinderdoel. Meerdere projecten werden door een commissie bekeken.

Dit jaar zijn wij de winnaar geworden. Het geldbedrag besteden we, heel gepast, aan de totstandkoming van onze twee nieuwe restaurants. Voor ons was de uitverkiezing een grote verrassing. In de nieuwsbrief komt u af en toe een bijdrage van 'De vrienden van Niños' tegen; Jan Schoenmakers en Jan Tops zijn al jaren een stille kracht achter ons project. Jan Schoenmakers stopt bijna al zijn vrije tijd in het bezoeken van scholen, clubs of welke groep dan ook die meer over Niños wil weten. Er zijn de afgelopen

jaren zeker 100 informatiemissies door hem uitgevoerd en dat heeft zowel aan goodwill als aan donaties bijzonder veel opgeleverd. Jan Tops heeft een kaaswinkel in Den Haag. Wie zijn winkel bezoekt hoort eerst alles over wat er in Peru gebeurt. Alleen als er nog tijd over is, wordt er daadwerkelijk kaas verkocht, lijkt het wel. Deze laatste ambassadeur heeft net als de andere Jan heel wat steun aan Niños op zijn geweten en is degene die ons in de pollepelcompetitie heeft gestort. We zijn zeer vereerd de donatie gewonnen te hebben, maar zijn er minstens even trots op te kunnen rekenen op zulke vrienden, die blijvend zoveel moeite doen en ons zo trouw en grandioos steunen.

Niet alles

We vertellen u niet altijd alles. De nieuwsbrief zou 3 keer zo dik worden. We schrijven de nieuwsbrief elk half jaar en vergeten simpelweg dingen die maanden geleden plaatsvonden, gewoon omdat er zoveel gebeurt. Niet alles is geschikt om te vertellen. Soms is een verhaal behoorlijk privé. Bijvoorbeeld onze jongens, maar ook anderen, hebben het recht op privacy. Als we echt denken dat iets belangrijk is om te vertellen, zodat u een goed beeld krijgt van wat zich hier in Peru afspeelt of waar u uw steun aan verleent, verzachten of versimpelen we een verhaal weleens, zonder daarbij de essentie proberen aan te tasten. Ook gebeuren hier veel dingen waar we met onze Hollandse hoofden soms niet bij kunnen.

Het is soms onbegrijpelijk wat mensen elkaar aandoen zonder dat iemand een vinger uitsteekt. Pas als je jaren in een cultuur leeft zoals bijvoorbeeld die in Cusco, wordt het wat begrijpelijker. Wij hebben dat ook moeten leren, maar zijn nog steeds Hollands of dwars genoeg om zaken die hier voor 'dat gebeurt nu eenmaal' doorgaan onacceptabel te vinden.

We hebben wel geleerd dat er grenzen zijn aan wat we kunnen doen.

We hebben onze jongens, of althans een aantal daarvan ondanks alle inspanningen, niet kunnen brengen waar we ze hadden willen brengen. We horen verhalen over situaties waarvan onze maag omdraait en waar we inderdaad niets aan kunnen veranderen. Er worden kinderen mishandeld, door vaders die dronken zijn, moeders die dat ook regelmatig zijn, of zelfs door broertjes of zusjes. Kinderen worden aangerand en verkracht. Vaker dan we willen komen we dergelijke gevallen tegen. Het gebeurt overal op de wereld maar in gebieden waar extreme armoede en hopeloosheid heersen zijn de normen snel veel vager dan in een omgeving waar wel een kans bestaat vooruit te komen.

We leven hier en begrijpen steeds meer van de complexe armoedementaliteit die je een echte volksziekte kan noemen. We wilden dat alleen maar even kwijt en u vertellen dat we ons in de toekomst meer en

meer zullen richten op het op z'n minst proberen te verzachten van de soms verschrikkelijke dingen die kinderen en ook volwassenen buiten onze gezinnen overkomen. De laatste tijd kijken we steeds intensiever naar de leefomstandigheden van de kinderen die onze kinderrestaurants bezoeken. Het is schrikbarend te merken hoeveel kinderen, vaak alleen en overgeleverd aan van alles en nog wat, leven. In de volgende nieuwsbrieven hoort u waarschijnlijk meer over wat we voor hen gaan doen. Ook al zullen we u misschien, omdat het soms zo onbeschrijfelijk is, een deel van de verhalen moeten onthouden.

Onze Panay

Aan het eind van deze nieuwsbrief willen we iets vertellen waarvan we eerst ook dachten dat het misschien niet in de nieuwsbrief thuishoort. Het is namelijk behoorlijk privé, maar het is ook zo bepalend voor ons en voor onze toekomst dat we het belangrijk genoeg vonden erover te schrijven. Verder willen we iets dat ons zo raakt niet verstoppen of niet de indruk geven dat we niet zouden willen dat iemand het weet. Sinds het voorjaar weten we dat Panay, onze oudste dochter van nu 3,5 jaar oud, autistisch is. Panay was altijd al een bijzonder kind. Ze is heel eigenwijs (niet zo gek vonden we, dat zijn we immers zelf ook). Een huis vol met grote en kleinere, makkelijkere en moeilijker broers is niet het ideaal van rust en regelmaat waar kleine kinderen zo wel bij varen. Er heerst, ook als we geen corrigerende gesprekken moeten voeren, bijna altijd een chaotische en lawaaierige sfeer, gewoon omdat 12 mannen, zelfs als ze zachtjes zijn veel kabaal maken. Panay wordt tweetalig opgevoed en we hebben meerdere malen in haar jonge leven een reis naar Nederland gemaakt waarbij ze wekenlang in een voor haar vreemde omgeving bivakkeerde. Dat ze dus niet altijd de makkelijkste was, soms afwezig en soms onhoudbaar driftig en agressief was, dat ze niet zo snel was met praten en vaak heel erg haar eigen gang ging, moeilijk sliep en niet reageerde als je haar naam riep, was wel opgevallen, maar het heeft een flinke tijd geduurd voordat we concludeerden dat haar niet zo gemiddelde gedrag waarschijnlijk door iets anders veroorzaakt werd, dan door een mix van het bovenstaande.

Panay is onze eerste baby en we hebben in Peru eigenlijk weinig vergelijkingsmateriaal in de zin van kinderen in vergelijkbare situaties. Ook daardoor waren we niet zo snel serieus ongerust over haar. Achteraf gezien hebben veel mensen Panay versleten voor een verwend nest. Ze moest maar eens wat harder aangepakt worden, hoorden we soms zeggen en nog meer denken. Gelukkig hebben we Panay vrijwel nooit echt gestraft. Omdat we gevoelsmatig al vroeg hadden gezien dat het bij haar gewoon niet hielp. Pas toen Panay ongeveer drie jaar oud was en vooral haar taalachterstand heel markant werd en zij

steeds duidelijker niet optrok met haar crèchege-nootjes, soms als vanuit het niets kinderen genadeloos aanviel, niet mee leek te willen doen met spelletjes, zelf alleen met huishoudhandschoenen en bezems wilde spelen en meer gedrag vertoonde waarvan we nu weten dat het typisch is voor autistische kinderen, begonnen we te denken: zou ze iets hebben.

Het antwoord kwam van haar crèche-juf Olga. Olga leidt een voor Cusco ongewoon moderne, bijna Europees aandoende crèche waar Panay ondanks haar moeilijkheden met veel plezier naar toe gaat. Olga had, net als wij een gevoel dat er iets was. Ze studeert gedurende een aantal maanden per jaar in Cuba ondermeer kinderpsychologie en nam alle gegevens over Panay mee om aan haar leraren te tonen. De docenten analyseerden Panay en kwamen al snel tot de diagnose autistisch. Toen Olga ons met alle voorzichtigheid het slechte nieuws kwam vertellen zakte de grond onder onze voeten vandaan. Vanaf het moment dat het doordringt dat er echt iets ernstigs met je kind aan de hand is, leef je in een andere wereld. Zeker in het begin voelde het als een diepe, diepe wond. Nog steeds eigenlijk. Elke dag. Natuurlijk wisten we toen niet wat autisme inhoudt. De eerste dagen en zelfs weken konden we onze gedachten nauwelijks bij iets anders krijgen en zijn we ons als razenden gaan informeren. Wonder boven wonder kregen we enkele dagen na het gesprek met Olga een Nederlandse kinderneuroloog op bezoek in ons hotel. Hij kwam nietsvermoedend een paar dagen naar Cusco, had wel over ons project gehoord en wilde het graag zien maar wist natuurlijk niks van Panay. Hij had zijn koffers nog maar nauwelijks neergezet of we bombardeerde hem ongegeneerd en volkomen tegen onze gewoonte in met vragen over Panay. We moesten meer weten en zekerheid krijgen of het wel echt waar was. Hij heeft de dagen daarna Panay zorgvuldig geobserveerd en bevestigde dat we waarschijnlijk gelijk hadden met de autismeverdenking, hoewel hij aangaf dat er meer onderzoek nodig was en dat hij zeker geen autismespecialist was. Hij kon ons helpen aan zeer waardevolle contacten met Nederlandse specialisten op autismegebied. Een eerste vervolgonderzoek hebben we achter de rug. In het najaar analyseren we Panay een tweede keer. Niet om te horen of Panay wel of niet autistisch is maar om te horen hoe ernstig het is en welke perspectieven ze heeft.

We zijn enkele maanden verder. Het goede is dat het met Panay, vanaf het moment dat we wisten (wat we eigenlijk al wisten) dat ze geen verwend nest is dat half doordraait omdat ze in een chaotische omgeving wordt grootgebracht, steeds beter gaat. Vanaf de dag dat we met Olga spraken is Panay meer contact met ons gaan zoeken. Alsof zij begreep dat wij eindelijk

hadden begrepen dat haar moeilijke gedrag geen opzet was geweest, dat haar driftbuien echte kortsluitingen waren, een manier om zich af te sluiten van de voor haar zo ongrijpbare en agressieve omgeving. Haar gestaar, tijdelijke doofheid en obsessies ook manieren waren om zich te beschermen. Dat ze best wel met andere kinderen wilde spelen maar gewoon niet begreep of aanvoelde hoe ze dat moest doen. We hebben Panay sindsdien nog veel en veel meer liefde en aandacht gegeven dan we al deden. Niet zo moeilijk, want we houden enorm veel van haar. En Panay geeft steeds en steeds meer terug.

Binnen wat ze kan ontwikkelt ze zich heel erg goed. Ze is steeds liever voor haar zusje Toulouse en de andere jongens en voor ons.

Autisme komt niet zo heel veel voor. Bij meisjes is het veel zeldzamer dan bij jongens. Panay is voor ons in alle opzichten een zeldzaamheid. Een soort zee-meermin. Die soms bij ons is en soms wegduikt in een andere wereld waar wij niet bij kunnen komen. Nog steeds zijn we diep geraakt. We doen er alles aan haar zoveel mogelijk bij ons te hebben en om haar drang om af en toe onder te duiken weg te nemen. We hebben er alles voor over. Voor onze Panay.

Tenslotte

Een zwaar jaar hebben we achter de rug. Of minstens twee zware jaren eerlijk gezegd.

We hebben onze familie in korte tijd voor een deel uiteen zien vallen. Er zijn veel dingen gebeurd die we altijd hebben willen voorkomen. Twee van onze jongens zijn behoorlijk ontspoord, letterlijk de weg kwijt. Twee anderen doen hun best zo'n beetje alles waar we jaren aan hebben gewerkt overboord te gooien. Ons werd veel meer dan daarvoor duidelijk dat de Peruaanse maatschappij vaak een ware sociale jungle is met veel te weinig samenhang en bereidheid om anderen te helpen, met helaas erg veel schaamteloze leugens, onachtzaamheid en schijnheiligheid. Onze jongens moeten het daarmee doen, of ze het redden is maar de vraag. Makkelijk zal het niet zijn. Wat Panay ons zal brengen is nog heel onzeker.

Regelmatig hebben we het gevoel alleen maar van crisis naar crisis te leven zonder dat het eens een keertje stopt. En dat is ook meer dan eens de realiteit. Het gaat maar door.

Soms vragen we ons vertwijfeld af of het wel normaal is en of we het wel vol zullen houden.

Het voordeel van de alsmaar doordraaiende molen waar wij in zitten is dat ook twijfels over hoe het verder moet, in een mum weer achter de horizon zijn verdwenen. Daarnaast zijn we, al zeggen we het zelf, meesters geworden in het relativeren, in het tegen elkaar zeggen, het gaat alweer ietsje beter of het had veel erger gekund. Of er dient zich eenvoudigweg iets nieuws aan waar we de tanden in moeten zetten.

Uiteindelijk zijn we te koppig om op te geven. Ook dat helpt.

Veel van de vervelende dingen van de afgelopen tijd hebben zich in onze eigen familie afgespeeld. Dus werden we extra geraakt. Maar we voelen ook dat, naar het totale project kijkend, ons gezin inmiddels maar een klein onderdeel is geworden. Er zijn nog twee families waar het wel goed gaat. We hebben 250 kinderen onder onze hoede die 6 dagen in de week naar binnen komen huppelen en nog blijer weer naar buiten. Over een halfjaartje hebben we er nog eens 250 bij. We hebben al tijden tientallen Peruaanse gezinnen werk en dus een stabiel en relatief goed bestaan kunnen geven. We blijven gelukkig heel veel steun krijgen van een flinke schare trouwe donateurs zoals u. Vaak worden we verrast met giften van particulieren, organisaties en scholen. We hebben trouwe vrienden in Nederland die steeds maar weer vierkant achter ons blijken te staan en dat zijn er zelfs een goed aantal meer dan de eerder genoemde twee onmisbare Jannen.

En er is nog zat te doen! We komen nog steeds kinderen tegen zoals Socrates die nu nog steeds met een worm in zijn hoofd geleefd zou hebben als we hem niet per ongeluk op het spoor zouden zijn gekomen. Er moeten nog steeds kleine bergbewoners naar zwembaden gestuurd worden. We hebben dagelijks vele magen te vullen en ontelbare luizen te bestrijden. We houden nog steeds dagelijks douchefestijnen en tandenpoetsmarathons. Er moeten pubers worden getemd, er moet nog heel wat beton worden gestort, we gaan weer een flink aantal nieuwe mensen aannemen, en we moeten er tussen de bedrijven door voor blijven zorgen dat onze twee hotels goed blijven draaien. Het gaat weer allemaal gebeuren, u kunt er op rekenen.

Laten we u daarom maar alvast verklappen dat de volgende nieuwsbrief, als vanouds zal beginnen met: Het gaat goed, in Peru. We willen best dat dingen veranderen, graag zelfs. Maar een aantal zaken mogen van ons precies blijven, zoals ze al jaren zijn.

Jolanda van den Berg en Titus Bovenberg

Contactpersonen van de 'Vrienden van Niños'

Het boek van Jolanda: 'Al help ik er maar een' is door een ieder enthousiast ontvangen.

Het is tenslotte een fraai overzicht in tekst en beeld over het ontstaan van het project en de resultaten, die vooral door de steun van de donateurs is bereikt. Ook blijkt het boek als cadeau bij verjaardagen en/of jubilarissen goed in de smaak te vallen. Daarom onze suggestie om dit bijzondere boek bij een feestelijke of passende gelegenheid als cadeau te kiezen. U maakt er samen met uw beleving een zeer bijzonder cadeau van. De ervaring leert, dat het bijzonder op prijs zal worden gesteld. Bij het secretariaat van Niños kunnen er nog exemplaren besteld worden.

Voor nadere informatie en vragen over het project kunt u natuurlijk ook bij de Vrienden van Niños terecht.

Voor presentaties op scholen, kerkelijke instellingen en andere gelegenheden kunt u nog steeds een beroep doen op Jan Schoenmakers.

- Jan Schoenmakers: e-mail: janpc@kabelfoon.nl
tel: 010-4739709 of 06-22106657
- Jan Tops: e-mail: tops@planet.nl
tel: 0182-610515 (werkdagen na 19.00 uur) of 06-21206247

Adres- en overige gegevens secretariaat

Stichting Niños Unidos Peruanos
p.a. AVOP - Lydia Vastmans
Overschiestraat 59 A - 1062 XD Amsterdam
Tel. 020-5110654 / Fax 020-6141089

Bankrekening: 43 99 71 365

E-mail: ninos.unidos.peruanos@avop.nl of
l.vastmans@avop.nl

Website: <http://www.ninoshotel.com>

Betaalt u vanuit het buitenland? Vergeet dan de BICcode: ABNANL2A en de IBAN-code: NL62ABN0439971355 niet te vermelden. Uw bank geeft u verder de details.

Digitale nieuwsbrief

Aanmelden:

De respons op ons verzoek om de nieuwsbrief vanuit efficiency en kostenbesparing digitaal te versturen, heeft veel positieve reacties opgeleverd. Vanzelfsprekend zijn wij daar heel blij mee. Graag herhalen wij nog een keer deze uitnodiging, want alle kostenbesparingen komen ten goede aan de kinderen in Peru. Aanmelden is heel eenvoudig: stuur een mailtje naar l.vastmans@avop.nl met uw volledige adresgegevens en e-mailadres. U heeft de nieuws-

brief dan sneller in huis en ontvangt ook kleine leuke tussendoor berichtjes.

Uiteraard is dit een vrijblijvend verzoek; donateurs die dit om wat voor reden niet wenselijk achten, zullen de nieuwsbrief gewoon per post blijven ontvangen!

Oproep aan de donateurs die zich reeds hebben opgegeven voor de digitale nieuwsbrief:

Wellicht heeft u zich eerder opgegeven en ontvangt u de nieuwsbrief toch per post. Dit komt omdat wij een aantal e-mailadressen niet konden matchen met een naam- en adresgegevens. Meld u zich rustig nog een keer, maar dan graag met alle gegevens. Bij voorbaat onze dank.

Boek uitsluitend te bestellen d.m.v.
€19,83 (boek €17,95 plus €1,88 portokosten in Nederland) over te maken op bankrekening **43 99 71 365** o.v.v. **boek en uw adresgegevens**.
Zodra het geld bijgeschreven is, zal het boek toegestuurd worden.